

OBSAH

PŘEDMLUVA (M. Tuček)	11
1. HYGIENA A EPIDEMIOLOGIE, DEFINICE A HISTORIE (M. Tuček, V. Bencko)	13
2. ZÁTĚŽ FAKTORY PROSTŘEDÍ	17
2.1 Fyzikální faktory (J. Rameš)	17
2.2 Chemické látky a přípravky (M. Tuček)	38
2.3 Biologické faktory/biologické činitele (M. Tuček)	41
2.4 Fyzická, psychická a senzorická/smyslová zátěž (M. Tuček)	43
3. OVZDUŠÍ A ZDRAVÍ (M. Tuček)	51
3.1 Plynné složky ovzduší	51
3.2 Prach a aerosoly	52
3.3 Zdravotní význam základních složek znečištění ovzduší	52
3.4 Nanomateriály	55
3.5 Prach (prašný aerosol) a jeho působení na člověka při práci	55
3.6 Ochrana zdraví před nepříznivými účinky prachu	57
4. VODA A ZDRAVÍ (A. Slámová)	59
4.1 Voda	59
4.2 Voda v organismu	59
4.3 Pitná voda	60
4.4 Vliv pitné vody na zdraví člověka	63
4.5 Balené vody	65
5. PŮDA A ZDRAVÍ (A. Slámová)	67
6. ODPADY A ZDRAVÍ (A. Slámová)	69
6.1 Zdravotní rizika	69
6.2 Likvidace odpadu	69
6.3 Odpadní vody	70
7. VNITŘNÍ PROSTŘEDÍ BUDOV A ZDRAVÍ (I. Holcátová)	73
7.1 Fyzikální faktory	73
7.2 Chemické faktory	74
7.3 Pevné částice	76
7.4 Mikrobiologická a biologická kontaminace	77
8. PRÁCE A ZDRAVÍ (M. Tuček)	79
8.1 Zdraví při práci	79

8.2	Hygienická práce	80
8.3	Analýza rizik při práci	81
8.4	Principy prevence	83
8.5	Pracoviště, pracovní místo a pracovní činnost	84
8.6	Kategorizace prací	85
8.7	Charakteristika stupňů zátěže faktory pracovního prostředí	86
8.8	Principy posuzování zdravotní způsobilosti k práci	88
9.	VÝŽIVA A ZDRAVÍ (E. Kudlová)	91
9.1	Energie a živiny	92
9.2	Druhy potravin a jejich význam ve výživě	102
9.3	Toxické látky v potravinách	105
9.4	Výživová potřeba a doporučení v různých obdobích života	108
9.5	Léčebná výživa a nemocniční stravovací provoz	111
9.6	Hygienická potravin a bezpečné stravování	114
10.	ZDRAVÍ DĚTÍ, MLADISTVÝCH A SENIORŮ (A. Slámová, E. Kudlová)	117
10.1	Děti a dorost	117
10.2	Kalendářní a biologický věk	119
10.3	Růst dítěte a jeho hodnocení	119
10.4	Výchova dětí ke zdraví	120
10.5	Stáří	120
11.	EPIDEMIOLOGICKÁ METODOLOGIE, ZÁKLADNÍ POJMY (M. Schejbalová)	123
11.1	Epidemiologie – členění	123
11.2	Základní ukazatele zdravotního stavu	124
11.3	Epidemiologická metoda práce	126
11.4	Shrnutí	131
12.	EPIDEMIOLOGIE KARDIOVASKULÁRNÍCH ONEMOCNĚNÍ (A. Kmetová)	133
12.1	Epidemiologie KVO	133
12.2	Ateroskleróza	133
12.3	Jednotlivé typy KVO	134
12.4	Rizikové faktory KVO	136
13.	EPIDEMIOLOGIE ZÁVISLOSTÍ (E. Králíková)	143
13.1	Drogová epidemiologie	143
13.2	Závislost na tabáku	147
14.	EPIDEMIOLOGIE NÁDOROVÝCH ONEMOCNĚNÍ (I. Holcátová)	155
14.1	Rizikové faktory nádorových onemocnění	155
14.2	Nádorový registr	156
14.3	Epidemiologické studie, incidence novotvarů	157
15.	EPIDEMIOLOGIE ÚRAZŮ (A. Slámová)	159
15.1	Definice úrazů	159
15.2	Prevence úrazů	160
15.3	Dětské úrazy	160
15.4	Úrazy dospělých	160
15.5	Úrazy seniorů	161
16.	EPIDEMIOLOGIE ALERGIÍ (I. Holcátová)	163
16.1	Alergeny zevního prostředí	163
16.2	Alergeny vnitřního prostředí	164
16.3	Potravinové alergie	164

16.4	Profesionální alergie	165
16.5	Prevence	165
17.	EPIDEMIOLOGIE INFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ (M. Schejbalová)	167
17.1	Proces šíření nákazy	167
17.2	Skupiny nález podle mechanismu přenosu	172
17.3	Protiepidemická opatření – metody boje s nálezami	175
18.	OČKOVÁNÍ (VAKCINACE) (A. Slámová, M. Schejbalová)	179
18.1	Očkování a imunizace	179
18.2	Typy očkovacích látek	180
18.3	Druhy očkovacích látek	180
18.4	Reakce po očkování	181
18.5	Kontraindikace očkování	181
18.6	Principy správné imunizace	181
18.7	Organizace očkování v ČR	182
18.8	Očkování pro tuzemské potřeby	183
18.9	Očkování pro cestovatele	183
18.10	Pasivní imunizace	183
19.	DEKONTAMINACE (M. Schejbalová)	185
19.1	Základní pojmy	185
19.2	Zásady sterilizace a dezinfekce	185
19.3	Dezinfekce	186
19.4	Vyšší stupeň dezinfekce	187
19.5	Sterilizace	188
20.	NOZOKOMIÁLNÍ (NEMOCNIČNÍ) NÁKAZY (NN) (M. Schejbalová)	191
20.1	Etiologie NN	191
20.2	Proces šíření NN	192
20.3	Zdroj původce NN	192
20.4	Vnímavý jedinec v procesu šíření NN	192
20.5	Rizikové faktory vzniku NN	192
20.6	Prevence vzniku NN	193
21.	HYGIENICKÉ POŽADAVKY NA PROVOZ ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍ (M. Schejbalová)	195
21.1	Hlášení nemocničních nález / NN /	196
21.2	Příjem, vyšetřování a ošetřování pacienta	196
21.3	Zásady pro odběr a vyšetření biologického materiálu	197
21.4	Sterilizace a dezinfekce	198
21.5	Manipulace s prádlem	198
21.6	Obecné zásady pro provádění úklidu ve zdravotnických zařízeních	199
22.	NEMOCNIČNÍ ODPADY – MANIPULACE A LIKVIDACE (V. Bencko)	201
22.1	Třídění	201
22.2	Nakládání s odpady v nemocnici	202
22.3	Trendy	203
22.4	Základní třídění odpadů	203
23.	ZDRAVOTNÍ RIZIKA PRÁCE VE ZDRAVOTNICTVÍ (A. Slámová)	205
23.1	Pracovní prostředí ve zdravotnictví	206
	LITERATURA + WWW	209
	PŘEHLED DŮLEŽITÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ + NORMY	211